

Sygn. akt III AUa 701/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Krystyna Smaga
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.) SA Małgorzata Pasek
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015 r. w Lublinie

sprawy A. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o należności z tytułu składek

na skutek apelacji wnioskodawcy A. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 20 maja 2015 r. sygn. akt IV U 708/14

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzając go decyzję w ten sposób, że stwierdza, że nie podwyższa się stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym od 1 kwietnia 2012 roku do 31 marca 2013 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz A. C. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Krystyna Smaga Małgorzata Pasek

III AUa 701/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z 9 maja 2014r. oznaczoną numerem(...), działając na podstawie art.34 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w związku z art.83 ust.1 pkt 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek A.

C. prowadzącego Gospodarstwo (...) w T. w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2012r. do 31 marca 2013r. podwyższa się o 50%. W uzasadnieniu decyzji podano, że wg organu rentowego płatnik składek nieprawidłowo ustalił liczbę ubezpieczonych i naliczając składkę w wysokości 50% najwyższej stopy procentowej dla grup działalności zaniżył stopę procentową składki określając ją na 1,93%.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Siedlcach złożył płatnik składek A. C. prowadzący Gospodarstwo (...) w miejscowości T. zarzucając jej naruszenie prawa materialnego ,tj. przepisu art.34 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez jego błędną wykładnię. Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe za rok składkowy od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r. nie ulega podwyższeniu o 50%. Wyjaśniał, że chcąc skorzystać z możliwości zatrudnienia cudzoziemców z Ukrainy przeszedł skomplikowana procedurę załatwienia wiz dla pracowników, a z uwagi na przeciągnięcie się formalności w czasie, obcokrajowy przystąpił dopiero w październiku 2011 r., za co wynagrodzenie otrzymali w listopadzie 2011 r. W okresie lipiec – październik 2011r. w raportach (...) wykazano w/w osoby z zerową podstawą wymiaru składek. Osoby te nie były uwzględnione na listach płac, a z kolei listy płac były podstawą do stwierdzenia braku konieczności złożenia do organu rentowego Informacji o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe – ZUS(...)za 2011 r. z powodu nieprzekroczenia liczby osób ubezpieczonych: 10. W dniu 27 marca 2014r. przekazał on do organu rentowego prawidłową informację ZUS(...)za 2011r., a w dniu 4 czerwca 2014r. dokonał płatności składki wraz z odsetkami w kwocie 1 120 złotych. Zaistniały błąd był wynikiem niezawinionego działania, a opisana sytuacja zdarzyła się po raz pierwszy.

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 20 maja 2015 roku oddalił odwołanie oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd Okręgowy ustalił, że płatnik składek A. C. prowadzi Gospodarstwo (...) w miejscowości T.. Do 2010 r. płatnik składek zgłaszał do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych, w związku z tym nie przekazywał do organu rentowego informacji ZUS(...)zawierającej dane potrzebne do ustalenia wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe. W 2011 r., w związku zatrudnieniem w ramach umowy zlecenie dodatkowych pracowników z Ukrainy płatnik składek zgłaszał do ubezpieczenia wypadkowego średniorocznie 10 osób, przez co zobowiązany był do złożenia w organie rentowym do 31 stycznia 2012r. dokumentu ZUS(...)za 2011 r. Płatnik składek, działający w tym zakresie przez biuro księgowo prowadzące obsługę kadrowo-płacową prowadzonej przez niego działalności, nie złożył tego dokumentu i stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r. określił wg zasad przewidzianych dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych, czyli w wysokości 50% najwyższej stopy procentowej dla grup działalności ,tj. w wysokości 1,93%.

Wobec ustalenia, że płatnik składek nieprawidłowo określił liczbę ubezpieczonych zgłoszonych w 2011 r. do ubezpieczenia wypadkowego i nieprawidłowo określił stopę procentową składki na to ubezpieczenie, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, w których stwierdził podwyższenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym od 1 kwietnia 2012r . do 31 marca 2013 r. o 50%.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art.34 ust.1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009r. Nr 167, poz.1322 ze zm.) jeżeli płatnik składek nie przekaże danych lub przekaże nieprawdziwe dane, o których mowa w art.31 (do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe), co spowoduje zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej, ustalonej na podstawie prawidłowych danych, a płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

W sprawie niesporne jest, przyznał to bowiem sam płatnik składek oraz świadek reprezentujący biuro księgowo prowadzące obsługę kadrowo-płacową działalności prowadzonej przez płatnika składek, że za 2011 r. doszło do błędnego określenia liczby osób zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego jako 9 w sytuacji, gdy w rzeczywistości liczba ubezpieczonych w tym rok wynosiła 10. Konsekwencją tego było zaniechanie złożenia przez płatnika składek

dokumentu ZUS (...) za 2011 r., do czego obliguje płatników składek zgłaszających do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych przepis art.28 ust.2 w zw. z art.31 ust.3 i 6 w/w ustawy, ale również błędne określenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za rok składkowy obejmujący okres od kwietnia 2012r. do marca 2013r. poprzez jej zaniżenie. Jak wskazano płatnik składek określił stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe za wskazany okres wg zasad określonych w art.28 ust.1 ustawy dotyczących płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych. Tymczasem zgodnie z art.33 ust.1 w/w ustawy stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek, o którym mowa w art.28 ust.2 (zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych), któremu Zakład nie ustalił kategorii ryzyka z uwagi na brak obowiązku przekazywania informacji, o której mowa w art.31 ust.6 (ZUS(...)), przez trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe, wynosi tyle, co stopa procentowa określona dla grupy działalności, do której należy. W przypadku płatnika składek stopa procentowa składki na rok składkowy od 1 kwietnia 2012r. do 31 marca 2013r. wyniosła 2,523%.

W ocenie Sądu istnieje związek między błędnym określeniem przez płatnika składek liczby ubezpieczonych w 2011 r. i niezłożeniem informacji ZUS (...) za ten rok a błędnym ustaleniem stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za rok składkowy obejmujący okres od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r. W tych okolicznościach zachodziła podstawa do zastosowania przez organ rentowy regulacji zawartej w art.34 ust.1 ustawy ,tj. podwyższenia stopy procentowej składki za w/w rok składkowy o 50%. Należy podkreślić, że zastosowanie tego przepisu nie jest uzależnione, co wynika z jego treści, od wykazania świadomego działania płatnika składek ,tj. działania ukierunkowanego na wprowadzenie organu rentowego w błąd w celu zaniżenia składki. Sąd nie kwestionuje twierdzeń płatnika składek i zeznań świadka E. Ł., że niezłożeniu informacji ZUS (...) i błędne ustalenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie było wynikiem świadomego działania, ale niedopatrzenia pracownika biura księgowego obsługującego firmę płatnika składek. Okoliczność ta nie wpływa jednak na ocenę okoliczności sprawy. Niedopatrzenie to leży po stronie pracownika biura księgowego, niemniej z uwagi na umowę wiążącą płatnika składek z biurem księgowym działania tego podmiotu odnoszą skutek dla płatnika składek.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca A. C. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał:

1.naruszenie art.233 § 1 kpc poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego i błędne przyjęcie, że płatnik zaniechał przekazania danych skutkujących zaniżenie stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe, podczas gdy biuro rachunkowe przedstawiało co miesiąc i w wymaganym terminie deklaracje rozliczeniowe, z których wynikała liczba zatrudnionych osób;

2. naruszenie prawa materialnego art.34 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych przez jego niewłaściwe zastosowanie przez przyjęcie, że w każdym przypadku błędnego określenia liczby ubezpieczonych bez względu na zawinienie przepis ten ma zastosowanie.

Wnosił o zmianę wyroku i uchylenie decyzji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, a jej uwzględnienie skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

Stan faktyczny sprawy jest bezsporny : wnioskodawca jako płatnik składek składając do organu rentowego dokumenty rozliczeniowe nie złożył deklaracji (...) pomimo istniejącego ustawowego obowiązku nałożonego na podmioty zatrudniające powyżej 10 osób. Jednocześnie wnioskodawca składał comiesięczne deklaracje i raporty, z których wynikała faktyczna liczba osób zatrudnionych, w tym również osób nieuzyskujących przychodów z zerową podstawą wymiaru składek. Sporną w niniejszej sprawie pozostawała kwestia, czy zaistniały podstawy do ustalenia przez organ rentowy dla płatnika składek na ubezpieczenie społeczne, stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym trwającym od 1 kwietnia 2012 r. do marca 2013 r. w wysokości 150 % stopy procentowej ustalonej w sposób prawidłowy.

Materialnoprawną podstawę do zastosowania takiej sankcji stanowi art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, ze zm.) zgodnie z którym, jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150 % stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych.

W myśl ust.6 art.31 dane, o których mowa, obejmują dane identyfikacyjne płatnika składek, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, rodzaj działalności według (...), liczbę ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego oraz adres płatnika składek. Dane dotyczące działalności prowadzonej przez wnioskodawcę, liczby ubezpieczonych oraz dane identyfikacyjne płatnika wraz z jego adresem były podane organowi rentowemu. Jedynym uchybieniem wnioskodawcy było niezłożenie deklaracji (...).

Przepis art.34 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych znajduje zastosowanie w sytuacji nieprzekazania danych lub umyślnego przekazania danych nieprawdziwych, które powoduje zawyżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Należy uznać, że jedynie zawinione zachowanie płatnika kwalifikuje się do subsumcji niniejszego przepisu. Jeśli zatem płatnik składek przekazał obiektywnie prawdziwe dane, ale na skutek błędu nie złożył odpowiedniej deklaracji będąc przekonany o braku takiego obowiązku, , odpada podstawa dla naliczenia mu stopy procentowej składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych.

Bezsporne jest, że zaniżenie składki nastąpiło wskutek błędu wnioskodawcy, ale ta okoliczność powinna być niezwłocznie skorygowana przez organ rentowy w trybie art.31 ust.11 i 12 ustawy. W takiej sytuacji brak jest zatem podstaw do zastosowania normy z art.34 ust.1 ustawy i obciążenia płatnika podwyższoną składką.

Z tych względów i na mocy art.386 §1 KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w punkcie I wyroku, natomiast orzeczenie o kosztach uzasadnia art.98 § 1 KPC.